

BỘ VĂN HÓA THỂ THAO VÀ DU LỊCH

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI

Khoa Văn hóa Du lịch

**TÌM HIỂU TÁC ĐỘNG CỦA MỘT SỐ HIỆN
TƯỢNG TỰ NHIÊN ĐẶC BIỆT VỚI
HOẠT ĐỘNG DU LỊCH**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

Giảng viên hướng dẫn : Ths. Nguyễn Thị Quỳnh Trang

Sinh viên thực hiện : Đoàn Thị Như Quỳnh

Hà Nội, tháng 5 năm 2011

MỤC LỤC

PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	6
2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:	7
3. Mục đích nghiên cứu:	7
4. Phương pháp nghiên cứu	7
5. Bố cục của bài nghiên cứu:.....	7
CHƯƠNG 1	
TÀI NGUYÊN DU LỊCH TỰ NHIÊN VÀ VAI TRÒ	
CỦA NÓ ĐỐI VỚI PHÁT TRIỂN DU LỊCH	8
1.1. Khái quát về tài nguyên du lịch tự nhiên.	8
<i>1.1.1. Các thành tố của tự nhiên</i>	9
<i>1.1.2. Các cảnh quan tự nhiên:</i>	16
<i>1.1.3. Các di sản thiên nhiên thế giới</i>	18
<i>1.1.4. Các hiện tượng tự nhiên đặc biệt</i>	19
1.2. Đặc điểm và vai trò của tài nguyên du lịch tự nhiên đối với phát triển du lịch.	22
<i>1.2.1. Đặc điểm của tài nguyên du lịch tự nhiên</i>	22
<i>1.2.2. Vai trò của tài nguyên du lịch tự nhiên trong hoạt động du lịch.</i> ...	24
CHƯƠNG 2: ẢNH HƯỞNG CỦA MỘT SỐ HIỆN TƯỢNG	
TỰ NHIÊN ĐẶC BIỆT ĐỐI VỚI HOẠT ĐỘNG DU LỊCH	27
2.1. Một số hiện tượng tự nhiên đặc biệt:	27
2.1.1. <i>Hiện tượng nhật thực:</i>	27
2.1.2. <i>Hiện tượng nguyệt thực:</i>	30
2.1.3. <i>Sao băng:</i>	33
2.1.4. <i>Bão, lũ:</i>	35
2.1.5. <i>Thủy triều</i>	39
2.1.6. <i>Sóng thần(TSUNAMI)</i>	41
2.1.7. <i>Núi lửa:</i>	44
2.1.8. <i>Động đất:</i>	45
2.1.9. <i>Tuyết:</i>	46

2.2. Những ảnh hưởng tích cực của các hiện tượng tự nhiên đặc biệt đối với sự phát triển du lịch:	47
2.2.1. Một số hiện tượng tự nhiên đặc biệt là đối tượng để con người chiêm ngưỡng, kích thích sự khám phá của du khách.	47
2.2.2. Các hiện tượng tự nhiên đặc biệt góp phần làm tăng doanh thu cho ngành du lịch.	50
2.2.3 Các hiện tượng tự nhiên đặc biệt góp phần là cơ hội tốt để quảng bá hình ảnh của địa phương, đất nước.	52
2.2.4. Các hiện tượng tự nhiên đặc biệt là cơ sở để tạo nên loại hình du lịch mới.	54
2.3. Những ảnh hưởng tiêu cực của hiện tượng tự nhiên đặc biệt đối với phát triển du lịch.	56
2.3.1. Hiện tượng tự nhiên đặc biệt ảnh hưởng đến tâm lý du lịch của du khách.	56
2.3.2. Các hiện tượng tự nhiên đặc biệt ảnh hưởng đến hoạt động kinh doanh du lịch.....	59
2.3.3. Các hiện tượng tự nhiên đặc biệt có khả năng phá hủy, gây ảnh hưởng xấu đến hệ thống tài nguyên du lịch; cơ sở vật chất, cơ sở hạ tầng phục vụ cho phát triển du lịch.	64
2.3.4. Các hiện tượng tự nhiên tác động trực tiếp đến môi trường cảnh quan du lịch.....	67
2.3.5. Các hiện tượng tự nhiên đặc biệt gây ra một số ảnh hưởng xấu đến đời sống xã hội.	68
CHƯƠNG 3: THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM KHAI THÁC HIỆU QUẢ MỘT SỐ HIỆN TƯỢNG TỰ NHIÊN ĐẶC BIỆT TRONG HOẠT ĐỘNG DU LỊCH	73
3.1. Thực trạng việc khai thác các hiện tượng tự nhiên đặc biệt trong hoạt động du lịch.	73
3.1.1. Diễn biến tình hình các hiện tượng tự nhiên đặc biệt xảy ra trên thế giới nói chung và tại Việt Nam nói riêng.	73

3.1.2. <i>Thực trạng khai thác các hiện tượng tự nhiên đặc biệt đối với các hoạt động du lịch.....</i>	78
3.2. Một số giải pháp nhằm khai thác hiệu quả các hiện tượng tự nhiên đặc biệt đối với hoạt động du lịch.....	82
3.2.1. <i>Các nhà kinh doanh du lịch cần cập nhật, quan tâm chặt chẽ tới các kết quả nghiên cứu, các dự báo của các ngành khoa học như thiên văn học, khí tượng thủy văn, địa chất.....</i>	82
3.2.2. <i>Xây dựng các chương trình du lịch dựa trên cơ sở là các hiện tượng tự nhiên đặc biệt.....</i>	83
3.2.3. <i>Đầu tư, xây dựng cơ sở vật chất kỹ thuật, hạ tầng phục vụ du lịch để chống lại các tác động do các hiện tượng tự nhiên đặc biệt gây ra.</i>	85
3.2.4. <i>Đầu tư các trang thiết bị hiện đại, chuyên nghiệp để phục vụ việc quan sát các hiện tượng tự nhiên và phục vụ du khách trong quá trình du lịch.</i>	86
3.2.5. <i>Tập huấn những kỹ năng cơ bản cho người hướng dẫn viên trong việc phòng tránh, đối phó với các hiện tượng tự nhiên xảy ra.</i>	86
KẾT LUẬN.....	89
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	91
PHỤ LỤC	88

PHẦN MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Từ khi tồn tại trên thế giới này, con người đã trải qua những thời kỳ phát triển mang tính nhảy vọt. Khi xã hội còn ở thời kỳ mông muội, khoa học- kỹ thuật chưa phát triển thì con người luôn phải phụ thuộc, chịu sự tác động của tự nhiên, và vì chưa đủ điều kiện để giải thích các hiện tượng trong tự nhiên nên khi phải đối mặt với chúng, con người trở nên sợ sệt, rồi dẫn đến bị “thuần phục”. Con người thường mượn các yếu tố tín ngưỡng tâm linh, những câu chuyện kỳ bí để giải thích cho sự tồn tại của các hiện tượng đó. Ngày nay, khi khoa học – kỹ thuật đang phát triển với tốc độ nhanh như vũ bão thì nhận thức của con người đã thay đổi rất nhiều. Nếu như trước kia, con người phải phụ thuộc vào tự nhiên thì ngày nay con người có thể dự báo được chính xác ngày giờ, địa điểm mà các hiện tượng đó xảy ra và có xu hướng tìm cách khai thác tài nguyên tự nhiên một cách chủ động hơn để phục vụ cho sự phát triển của mình. Ngoài các ngành nghiên cứu khoa học (thiên văn, vũ trụ, nghiên cứu địa chất, địa hình...), các ngành dịch vụ cũng bắt đầu khai thác nguồn tài nguyên tự nhiên, trong đó đặc biệt phải kể đến ngành du lịch. Sự xuất hiện của những hiện tượng tự nhiên đó luôn kích thích sự háo hức, nhu cầu khám phá, chiêm ngưỡng của du khách. Ví như các hiện tượng sao băng, nhật thực, nguyệt thực... Dựa vào đặc điểm tâm lý ấy, một số công ty đã xây dựng các chương trình du lịch độc đáo, hấp dẫn cho du khách, góp phần tạo nên những sản phẩm du lịch mới lạ, đáp ứng được nhu cầu ngày càng cao của khách du lịch.

Những hiện tượng tự nhiên đặc biệt được khá nhiều nhà khoa học nghiên cứu và tìm hiểu, tuy nhiên những tài liệu về tác động của chúng đến du lịch còn hạn chế. Chính vì vậy, tôi đã chọn đề tài “ Tìm hiểu tác động của một số hiện tượng tự nhiên đặc biệt với hoạt động du lịch” làm khóa luận tốt nghiệp chuyên ngành Văn hóa du lịch của mình, với mong muốn tìm hiểu những ảnh

hưởng của một số hiện tượng tự nhiên đặc biệt tới hoạt động du lịch nhằm giảm thiểu những tác động tiêu cực của chúng và khai thác hiệu quả hơn các tài nguyên du lịch tự nhiên không cố định này trong hoạt động du lịch.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:

Có rất nhiều các hiện tượng tự nhiên đặc biệt có ảnh hưởng đến du lịch. Nhưng do điều kiện về thời gian và những khó khăn trong khâu thu thập tài liệu nên đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài là các hiện tượng tự nhiên đặc biệt sau: Nhật thực, nguyệt thực, sao băng, bão, lũ, động đất, sóng thần, thủy triều, núi lửa phun trào, tuyết.

3. Mục đích nghiên cứu:

- Nghiên cứu ảnh hưởng tích cực và tiêu cực của một số hiện tượng tự nhiên đặc biệt đối với ngành du lịch.
- Đóng góp một số ý kiến về việc khai thác hiệu quả cũng như giảm thiểu tác hại do các hiện tượng tự nhiên đặc biệt tới phát triển du lịch.

4. Phương pháp nghiên cứu

Để hoàn thành khóa luận, tác giả đã chủ yếu sử dụng các phương pháp sau:

- Phương pháp thu thập và xử lý tài liệu
- Phương pháp phân tích, tổng hợp tài liệu từ các môn học có liên quan, sách, báo, tạp chí, Internet...

5. Bố cục của bài nghiên cứu:

Ngoài phần mở đầu, kết luận, phụ lục và danh mục tài liệu tham khảo, nội dung của bài khóa luận được chia làm ba chương:

Chương 1: Tài nguyên du lịch tự nhiên và vai trò của nó với phát triển du lịch.

Chương 2: Ảnh hưởng của một số hiện tượng tự nhiên đặc biệt đối hoạt động du lịch.

Chương 3: Thực trạng và một số giải pháp nhằm khai thác hiệu quả các hiện tượng tự nhiên đặc biệt trong hoạt động du lịch.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Hữu Danh, *Tìm hiểu thiên tai trên Trái Đất*, NXB Giáo dục, 2008.
2. PGS. TSKH. Nguyễn Địch Dĩ (2005), *Tai biến và biện pháp phòng tránh tại các khu du lịch ở Việt Nam*, số 9, Tạp chí du lịch Việt Nam.
3. Nguyễn Đăng Khoa, *Khí quyển và hải dương*, Nhà xuất bản Trẻ, 2009.
4. Phạm Trung Lương, *Tài nguyên và môi trường du lịch Việt Nam*, NXB Giáo dục, 2000.
5. TS. Trần Nhoãn, *Tổng quan du lịch*, Trường Đại học Văn hóa Hà Nội, 2005.
6. Trần Đức Thanh, *Nhập môn khoa học du lịch*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội, 2000.
7. PTS. Nguyễn Minh Tuệ, *Địa lí du lịch*, NXB Thành phố Hồ Chí Minh, 1997.
8. B.s Lê Ngọc Thủy, Nguyễn Đình Xuyên- *Thảm họa động đất và sóng thần*, NXB Thông tấn, 2005.
9. Lê Bá Thảo, *Thiên nhiên Việt Nam*, NXB Giáo dục, 2002.
10. Cao Đình Triều, *Động đất*, NXB Khoa học kỹ thuật, 2008
11. Nguyễn Thị Vượng, Nguyễn Mậu Tùng, *Khoa học và huyền thoại về nhật thực, nguyệt thực*, NXB Giáo dục, 2008.
12. Thạch Văn Rong (2005), , *Du lịch thế giới sau thảm họa động đất và sóng thần*, số 4, tr. 64, 62, Tạp chí giao thông vận tải.
13. KS. Nguyễn Việt(2008), *Tác động của biến đổi khí hậu đối với ngành du lịch ở miền Trung và biện pháp ứng phó*, tr. 186,187, 190, 191, Kỷ yếu hội thảo tác động của biến đổi khí hậu và kế hoạch hành động cho

địa phương: trường hợp miền Trung Việt Nam, NXB Khoa học và kỹ thuật.

14. Anne Debroise, Erich Seinandre, Hà Hải Châu dịch, Petit Atlas, *Các hiện tượng tự nhiên*, Nhà xuất bản Trẻ, 2010.

15. Tổng cục du lịch, website: <http://www.vietnamtourism.gov.vn/>

16. Bộ tài nguyên và môi trường, website : thoietnguyhiem.net